ຍໝິສ ຢາ ໝວ

មច្ចេកនេសចិញ្ចឹមរុទ្ធភ

		10 MA'			
		0563 - 8	L 01		
មឡេះ	i&6jü	n,55j			
2					
ວັງແຫຼືເພ:ເອຼີຄຄົງເ					
	ร.ต.อ.ส A	าม IDOC			
n in	Code: 24(-00 Date:	4			
	Donated by:				

ຮໝິສ ຊາ ເໝອ

នាយកដ្ឋាន ដល់គកម្ម & បសុព្យាបាល

เสละอลล์ลซู เสูงเขยาญ่**อีลฉับล วิวัตวีร์**

អារម្មតថា

ការចិញ្ទឹមជ្រកជារបៀបគ្រសារ ជាទំលាប់ប្រពៃណីមានជាយ្ងូរ អង្វែងរបស់បងប្អូនប្រជាកសិករយើង ហើយបច្ចុប្បន្ននេះការចិញ្ទឹមជ្រកមាន ការរីកចំរើននៅគ្រប់ទិសទីក្នុងទូទាំងប្រទេសតាំងពីជនបទ រហ្វូតដល់ទីក្រុង។ ការចិញ្ទឹមជ្រកជារបៀបគ្រសារ បានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការ ផ្គត់ផ្គង់សាច់ដល់ជីវភាពសង្គម កែលំអ និង ធ្វើឱ្យស្ថេរភាពជីវភាព សំ ភារៈរបស់ប្រជាកសិករយើង ។

ប្រជាកសិករយើង ក៏មានបទពិសោធន៍ខ្លះហើយក្នុងការចិញ្ចឹម ជ្រក ប៉ុន្តែដើម្បីលើកកំពស់ការយល់ដឹងអំពីជ្រក ធ្វើឱ្យការចិញ្ចឹមជ្រករបស់ យើងទទួលបានលទ្ធផលល្អ អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវអនុវត្តឱ្យបានល្អអំពី បញ្ហាវិទ្យា សាស្ត្រ បច្ចេកទេសក្នុងការចិញ្ចឹម តាំងពីការជ្រើសរើសពូជ ចំណីអាហារ រហូតដល់ការថែរក្សា ការពារ និង ព្យាបាលជំងី ។

ក្ងនសៀវរភានេះ នឹងអធិប្បាយជូនមិត្តអ្នកអានអំពីបញ្ហាបច្ចេក ទេសងាយយល់ទាំងនោះ ប៉ុន្តែការចិញ្ចឹមជ្រកជារបៀបគ្រសារនៅមានបញ្ហា ជាច្រើនទៀតដែលត្រូវបន្តស្រាវជ្រាវ ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមលើមិត្តអ្នកអាន ឆ្លងបទពិសោចន៍ផ្ទាល់របស់ខ្លួន នឹងរួមចំណែកផ្តល់យោបល់ដល់អ្នកនិពន្ធ ។

សភាពភារឈ៍ចិញ្ចឹមត្រូត

ເຂງເພື່ອສະນະພາສ 9_

ក្នុង ៥០ ឆ្នាំកន្លងមកនេះ ការចិញ្ចឹមជ្រុកនៅបណ្តាប្រទេសន៍ានា នៅលើពិភពលោក មានការវិវត្តន៍ឈានឡើងច្រើន គេបានបង្កើតឡើងនូវ ព្លប់ជ្រកដែលមានទិន្នផលខ្ពស់ដ្លចជា : Yorkshire, Landrace ។ល ។ សំរាប់ប្រទេសគេនិមួយៗ ។ បច្ចេកទេសក្នុងការចិញ្ទឹម និង ព្យាបាល ក៏ មានការឈានឡើងច្រើន ។ គេអនុវត្តរបៀបចិញ្ទឹមក្នុងទ្រងដែលគ្មានមេ រោគ អនុវត្តការបង្កាត់ពូជដោយសិប្បនិម្មិត ដែលប្រើស្តែមរាវ (ស្រស់) ឬ បង្កក អនុវត្តការផ្តាច់ដោះក្នុងអាយុ ១០ ថ្ងៃ ឬ ទើបកើត ។ ដោយ សមត្ថភាពបច្ចេកទេសខ្ពស់ អនុវត្តក្រឿងយន្តស្ទើរតែទាំងអស់ក្នុងការចិញ្ចឹម ជ្រក ទើបទិន្នផលពលកម្មនៅបណ្តាប្រទេសទាំងនោះខ្ពស់ណាស់ ។ មាន កសិដ្ឋានខ្លះគេប្រើមនុស្ស តែម្នាក់ ដើម្បីចិញ្ចឹមជ្រក ៥,000 ក្បាល ។ រហ្លតដល់ឆ្នាំ ១៩៨៩ (តាមឯកសាររបស់ FAO) បានឱ្យដឹងថា នៅលើពិភពលោកយើងនេះមានជ្រូកចំនួន ៨៤៦,១៧០,០០០ ក្បាល

ក្នុងនោះ :-

- ទ្វីបអាហ្រ្វិក មាន 90,960,000 ក្បាល
- ទ្វីបអាមេរិក ១៤៥,៧១៨,000
  - **G**0៩,៩៨៩,000
- ទ្វីបអាស៊ី
- ទ្វីបអ៊ីរូប
- ទ្វីបអូសេអានី -

- ១៨៧,៣៦៥,000
  - £0,990,000

ហើយចំនួនសាច់ដែលលក់នៅលើផ្សារពិភពលោក ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៧ មាន ១៣៤,៨ លានតោន ក្នុងនោះសាច់ជ្រូកមាន ៥៦ លានតោន ស្មើនឹង ៤០ % ។

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ផលិតផលសាច់នៅលើពិភព លាកមានចំនួន ៧៥,000 លានដុល្លារ ក្នុងនោះ :-

-	ពោ	ć 0,000	លានដុល្លារ
-	ប្រព "	96,600	លានដុល្លារ
-	សត្វស្លាប	90,000	លានដុល្លារ
-	ចៀម	៥,៤០០	លានដុល្លារ

ព្រំ ខេវតិខេទាងគឺស្វ :

រហ្វូតមកដល់ឆ្នាំ ១៩៩៥ នេះ យើងមានជ្រកចំនួន ២,២ លាន ក្បាល ដែលប្រជាកសិករយើងចិញ្ទឹមនៅពាសពេញទូទាំងប្រទេស ។ ការចិញ្ទឹមជ្រករបស់យើង ពិនិត្យជារួមមានការល្ងួតលាស់យឺត បណ្តាលមកពីយើងខ្វះចំណីឧស្សាហកម្ម ហើយគុណភាពចំណីក៏មិនល្អ ។ ក្លួនជ្រុកមានជំងឺច្រើន ហើយបណ្តាញបសុពេទ្យនៅមានកំរិតខ្សោយ ។

ຓ຺ຣ໊ຬາຨໞໞຬຳລາວເລີຍໃນຮອຳລາສສຣອຊງສຳລິສອດທີ່ອ

ម្ងល់ំហេតុដែលបណ្តាលឱ្យការចិញ្ចឹមជ្រករបស់យើង រីកល្ងួតលាស់ យឺត គីបណ្តាលមកពីចំណីខ្វះទាំងបរិមាណ ខ្វះទាំងតុណភាព ។ ប៉ុន្តែប្រទេសយើងសំប្លូរវត្ថុធាតុដើមសំរាប់ធ្វើចំណី ប្រសិនបើមានការរៀបចំ ឱ្យបានលួ ក្នុងការប្រមូលទិញ និង គ្រប់គ្រងនោះលទ្ធភាពផលិតចំណី របស់យើងអាចផានាបានក្នុងការចិញ្ទឹមសត្វក្នុងខ្លួទាំងប្រទេស ។

- ជាមួយនេះដែរ ក៏ត្រូវមានការវិនិយោគទុនក្នុងការសាងសង់ រោងចក្រកែច្នៃចំណី តាំងពីទីក្រងរហូតដល់ជនបទ ។

- ត្រូវរៀបចំបណ្ដាញបស្តពេទ្យឱ្យបានទូលាយ រហូតដល់ឃុំ ភូមិ ។ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការផលិតឱសថ និង ឧបករណ៍បស្តពេទ្យ ឱ្យបានគ្រប់ត្រាន់សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឱ្យជ្រក ក្នុងនោះត្រវបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេសដល់ភ្នាក់ងារបស្តពេទ្យ ឱ្យមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ហើយក ត្រវយកចិត្តទុកដាក់ដល់ជីវភាពរបស់ភ្នាក់ងារទាំងនោះផងដែរ ។

្ត តែឈើអេតុខ៍ថ្ងៃត : ត្រូវបង្កាត់ពូជក្នុងស្រុក ដូចជាពូជហៃ ណាំ ជាមួយពូជបរទេសដែលយើងនាំចូល ដើម្បីឱ្យបានពូជមួយដែលឱ្យទិន្ន ផលខ្ពស់ និង មានតុណភាពសាច់ល្អ ។ ក្នុងនោះត្រូវក្តាប់ឱ្យបានអំពីជ្រុក បាពូជលួទាំងអស់ ពិសេសគី Large white និង Landrace ... ត្រូវកសាងតំបន់ជ្រុកបា ពូជសុទ្ធ និង ពូជបង្កាត់នៅក្នុងប្រជាកសិករ ឃើង ។

- ត្រូវរៀបចំជាបន្ទាន់ន្ធូវបណ្ដាញបង្កាត់ព្លជដោយសិប្បនិម្មិត ត្រូវឱ្យមានឧបករណ៍ និង មធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ ។

II- ສໍດິດຸຮາຮູສ ລືອ ແຮງຮຮອງສ່ດຸຮ

A- តុខ័រត្ថិតមអនស :

ព្វជជ្រកបរទេសដែលគេនិយមចិញ្ចឹមច្រើននៅលើពិភពលោកនេះ មាន:

ອະ ເຮັສເຜງ (Yorkshire Large White):

ជ្រក់ទេះមានដើមកំណើតនៅតំបន់ Yorkshire ប្រទេសអង់គ្លេស នៅទីនោះគេហៅវាថា Large white ។ នៅចុងសតវត្សទី ១៩ ប្រទេស អាមេរិក និង កាណាដា បាននាំពួជជ្រក់នេះចូល ហើយគេហៅវាថា Yorkshire ។ សព្វថ្ងៃនេះពូជជ្រក Large white បានក្លាយជាពួជអន្តរ ជាតិ ដោយសារវត្តមានរបស់វានៅគ្រប់ទិសទីលើភពតែនដីនេះ ។ កាលពី ដើមជ្រក Large white ជាពួជជ្រក់ដែលមានជើងខ្ពស់ មានមាំ ត្រចៀកធ្នាក់ ទ្រងសំប៉ែត រោមរឹងពណ៌ស ជួនក៏មានពណ៌ប្រផេះ ឬ ក៏បៃតងស្រាល ។ គេបាន យកវាទៅបង្កាត់ជាមួយពួជ Newleicester ដល់ឆ្នាំ ១៨៥២ ទើបបង្កាត់បាន ជាពួជថ្មីនេះ ។

ប្រឹក Yorkshire Large white មានមានធំ ខ្លួនវែង ធំស្មើពីស្មា ដក់វត្ថថ ប៉ុន្តែស្រឡះលួ កំណើររវៀសរវៃ រោមទទំពណ៌សមានពន្ធពៀក ត្រចៀកធំឈរត្រង់រាងធ្លាក់ទៅមុខបន្តិច ក្បាលធំ ថ្វាសទ្ធលាយ មាត់រាង ទើចឡើងលើ ភ្នែកវៃ មុខកោង ខ្នងត្រង់ទូលាយ ពោះសម ទ្រង់ជ្រៅ ទ្ធលាយ ស្រលក្នុងការដកដង្ហើម ភ្ញៅធំវែង ជើងវែង ហើយរឹងមាំ 1

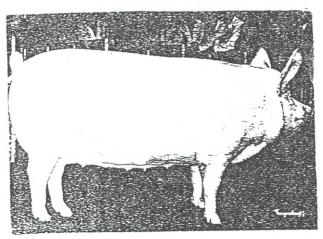
ប្រ៊ំក Yorkshire Large white សាយកូន ពូកែចិញ្ចឹមកូន ទឹក

ដោះច្រើន ជាមធ្យមក្នុងមួយសំបុកមាន 90-99 ក្បាល ហើយចិញ្ចិម រហ័សធំ ។

ជ្រុកនេះពូកែសម្របទ្ធននឹងបរិយាកាសទាងក្រៅ មិនសូវរើសចំណ៍ អាចនឹងនិយាយថាជាពូជមួយដែលសមស្របទៅនឹងលក្ខណះចិញ្ទឹមនៅស្រុក យើង ។

គុណវិបត្តិរបស់វ៉ាគី :-

- ទទឹងខ្លួនមិនសូវទូលាយ
- ភ្ញៅក្រោយមិនសូវរីវក
- កូនកើតមកមិនសូវស្មើគ្នា ។

RACE LARGE WHITE

២. ខែមុខអ៊ុខ (Landrace) ជួនគេហៅ Danois ជួនគេហៅ Danish Landrace ។